

Arbetsmiljöverket

Yttrande över Arbetsmiljöverkets förslag till föreskrifter om organisatorisk och social arbetsmiljö samt allmänna råd om tillämpningen av föreskrifterna

Sammanfattning

Transportstyrelsen anser att föreskriftsförslaget behöver omarbetas markant för att fylla den funktion som Arbetsmiljöverket avser, att på olika sätt komma åt brister i den organisatoriska och sociala arbetsmiljön.

Merparten av föreskriftsförslaget upplevs av oss som en vidareutveckling av föreskriften om systematiskt arbetsmiljöarbete varför vi föreslår att den föreslagna föreskriftstexten inarbetas i denna föreskrift. En sammanställning över synpunkter på respektive paragraf återfinns i bilaga.

Transportstyrelsens synpunkter

Utifrån ett arbetsgivarperspektiv innebär den föreslagna föreskriften en detaljstyrning som påverkar arbetsgivarens rätt att leda och fördela arbetet. Föreskriften innehåller också en detaljeringsnivå som kommer att vara svår att tillämpa, följa upp och utöva tillsyn över.

Det kan ifrågasättas att föreskriftsförslaget i så hög grad utgörs av de allmänna råden. Det bidrar till en otydlighet kring vad som faktiskt regleras jämfört vad som rekommenderas eller föreslås. De allmänna råden ska naturligtvis läsas som råd, men i och med att de står i en föreskrift får de en mer styrande innebörd än om de funnits i en vägledning vid sidan av föreskriften. Ur konsekvensutredningen framgår att de allmänna råden har minskats och att ett vägledningsdokument istället ska tas fram, något som vi har svårt se överensstämmer med förslaget.

Det är starkt fokus i föreskriften på arbetsgivarens ansvar, vilket kanske kan vara rätt utifrån ambitionen att styra och stötta arbetsgivaren i arbetsmiljöarbetet, men det saknas ett medarbetarperspektiv, kring ansvar och de individuella förutsättningar som alltid påverkar lösningarna på arbetsplatsen.

De flesta av föreskriftsförslagets paragrafer har sin motsvarighet i föreskriften om systematiskt arbetsmiljöarbete AFS 2001:1 om systematiskt arbetsmiljöarbete. En föreskrift som omfattar alla fysiska, psykologiska och sociala förhållanden som har betydelse för arbetsmiljön. Vår slutsats blir att ett bättre alternativ hade varit att istället införa de utökade kraven i denna föreskrift.

Vidare saknas kostnadsberäkningar i konsekvensutredningen när det gäller föreskriftens inriktning på att utökad bemanning som en lösning på ohälsa.

En sammanställning över Transportstyrelsens mer detaljerade synpunkter på respektive paragraf återfinns i bilaga.

Detta ärende har beslutats av stabschefen Jacob Gramenius, GD-stab. I den slutliga handläggningen av ärendet deltog personaldirektör Zilla Jonsson och arbetsmiljöhandläggare Christina Östberg, den senare föredragande.

Jacob Gramenius